

V Bruseli 13. decembra 2018
(OR. en)

15561/18

AELE 67
EEE 52
N 69
ISL 49
FL 48
AND 5
MC 5
SM 6
MI 997
FISC 562

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	14661/18 AELE 57 EEE 47 N 61 ISL 45 FL 44 AND 4 MC 4 SM 5 MI 890 FISC 503 + COR 1
Predmet:	Závery Rady o homogénnom rozšírenom vnútornom trhu a vzťahoch EÚ so západoeurópskymi krajinami, ktoré nie sú členskými štátmi EÚ

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o homogénnom rozšírenom vnútornom trhu a vzťahoch EÚ so západoeurópskymi krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, v znení prijatom Radou pre všeobecné záležitosti 11. decembra 2018.

ZÁVERY RADY

O HOMOGÉNNOM ROZŠÍRENOM VNÚTORNOM TRHU

**A VZŤAHOCH EÚ SO ZÁPADOEURÓPSKÝMI KRAJINAMI, KTORÉ NIE SÚ ČLENMI
EÚ**

Rada prijala tieto závery:

1. Rada v súlade so svojimi závermi z 13. decembra 2016 posúdila celkový stav vzťahov EÚ s nasledujúcimi západoeurópskymi krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ: Islandská republika, Lichtenštajnské kniežatstvo, Nórske kráľovstvo, Andorrské kniežatstvo, Monacké kniežatstvo a Sanmarínska republika. Celkovým stavom vzťahov EÚ so Švajčiarskou konfederáciou sa bude Rada zaoberať začiatkom roka 2019. Rada podľa potreby stav týchto vzťahov posúdi znova o dva roky.

ZÁPADOEURÓPSKI SUSEDIA EURÓPSKEJ ÚNIE

2. Západoeurópske krajiny, ktoré nie sú členskými štátmi EÚ, sú najbližšími partnermi EÚ pri budovaní silnejšej, bezpečnejšej, konkurencieschopnejšej a prosperujúcejšej Európy. Rada zdôrazňuje váhu a význam, ktoré EÚ prikladá vzťahom so všetkými týmito špeciálnymi, rovnako zmýšľajúcimi partnermi. Naša dlhodobá spolupráca sa zakladá na spoločných základných hodnotách a záujmoch a opiera sa o spoločné dedičstvo a históriu, ako aj silné kultúrne a geografické väzby. Hospodárska integrácia v rámci rozšíreného vnútorného trhu EÚ nás spája ešte viac a predstavuje rámec našej vzájomne prepojenej budúcej prosperity a konkurencieschopnosti. Za posledné dva roky sa naše úzke vzťahy ešte viac prehĺbili realizáciou viacerých iniciatív v širokom spektre strategických oblastí.
3. Rada opätovne zdôrazňuje, že pevnosť našej hospodárskej integrácie závisí od plného rešpektovania štyroch slobôd vnútorného trhu. Je preto povinnosťou všetkých štátov, ktoré sú už do rozšíreného vnútorného trhu zapojené alebo chcú, aby sa miera ich účasti na ňom zvýšila, zabezpečiť jeho integritu a homogénnosť, ako aj plné dodržiavanie rovnakých práv a povinností pre občanov aj podniky.

4. Rada konštatuje, že v oblastiach vonkajšej činnosti EÚ, ako je rozvojová pomoc, ľudské práva a právny štát, ako aj v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky je spolupráca výborná. Rada chce vyjadriť hlboké uznanie tomu, že najbližší západoeurópski partneri zosúladujú svoje pozície so zahraničnopolitickými nástrojmi a pozíciami EÚ. Rada s radosťou očakáva konsolidáciu a posilnenie tohto zosúladovania. Spolupráca na medzinárodných fórach predstavuje základ odhodlania EÚ a jej západoeurópskych partnerov, ktorí nie sú členskými štátmi EÚ, ďalej posilňovať multilateralizmus.
5. Vzhľadom na geografickú blízkosť EÚ a jej západoeurópski susedia, ktorí nie sú členskými štátmi EÚ, čelia rovnakým bezpečnostným výzvam a navzájom na sebe závisia, pokiaľ ide o zaistenie národnej a regionálnej stability. Rada vrelo víta spoluprácu EÚ s Islandom, Lichtenštajnskom a Nórskom v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí.
6. Rada berie na vedomie výzvy v oblasti spoločného hospodárenia s populáciami rýb v severovýchodnom Atlantiku. Udržanie dôležitého hospodárskeho prínosu týchto populácií a zabránenie nadmernému výlovu a následnému úbytku populácií si naliehavo vyžaduje, aby sa dohodli komplexné a spravodlivé režimy hospodárenia, a to za účasti všetkých strán, ktoré nesú zodpovednosť za hospodárenie s týmito populáciami, vrátane Nórska a Islandu.

ISLANDSKÁ REPUBLIKA

7. Rada oceňuje úzku spoluprácu s Islandom v oblastiach, ako sú výskum, inovácia, životné prostredie a politika v oblasti zmeny klímy, ako aj spravodlivosť a vnútorné veci. Je pripravená túto spoluprácu zintenzívniť vo všetkých oblastiach spoločného záujmu. Island je pre EÚ dôležitým a spoľahlivým partnerom.
8. Základným pilierom našich vzťahov zostáva Dohoda o EHP. Rada by v tejto súvislosti chcela Islandu poďakovať za to, že na účely Dohody o EHP neustále zvyšuje svoju angažovanosť a zdroje, a to aj pokiaľ ide o včasné začlenenie a vykonávanie právnych predpisov EÚ, ktoré sa týkajú EHP.

9. Za pozornosť stojí skutočnosť, že po finančnej a hospodárskej kríze v roku 2008 došlo na Islande k silnému hospodárskemu oživeniu. Rada víta pokrok pri plnení komplexného plánu islandskej vlády na odstránenie kontrol kapitálu bez ohrozenia hospodárskej a finančnej stability krajiny. Rada pripomína, že podľa ustanovení článku 43 Dohody o EHP je možné uplatňovať obmedzenia len dočasne.
10. Rada víta skutočnosť, že 1. mája 2018 nadobudli platnosť dohoda medzi EÚ a Islandom o dodatočných obchodných preferenciách v obchode so základnými a spracovanými poľnohospodárskymi produktmi a dohoda o ochrane zemepisných označení poľnohospodárskych produktov a potravín. Tieto dohody sú vyjadrením vôle obidvoch strán podporovať a rozvíjať obchod s kvalitnými produktmi na prospech spotrebiteľov, poľnohospodárov aj priemyslu na Islande aj v EÚ.
11. EÚ má veľký záujem nadviazať na svoju existujúcu medzisektorovú angažovanosť v Arktíde a ďalej ju rozvíjať. Island je pre EÚ dôležitým a spoľahlivým partnerom v arktických záležitostiach. Rada preto očakáva rozvoj tohto osobitného partnerstva, aby sa v plnom rozsahu využili príležitosti, ktoré Arktída ponúka, hlavne v oblasti výskumu a vedy, činnosti na zvýšenie odolnosti proti zmene klímy a predchádzania znečisťovaniu. Rada tiež s radosťou očakáva blížiace sa predsedníctvo Islandu v Arktickej rade v období 2019 – 2021. Rada víta skutočnosť, že Island naďalej dôsledne podporuje to, aby EÚ získala štatút pozorovateľa v Arktickej rade.
12. Rada pripomína svoje závery z decembra 2016 a opätovne potvrdzuje silnú podporu zachovaniu medzinárodne dohodnutého moratória na komerčný lov veľrýb, ktoré vyhlásila Medzinárodná veľrybárska komisia (IWC), a zaradeniu veľrybotvarých cicavcov a iných morských druhov do Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi (CITES). Naliehavo preto vyzýva Island, aby sa po vyčerpaní súčasnej päťročnej kvóty na konci roka 2018 zriekol komerčného lovu veľrýb, dodržiaval medzinárodne dohodnuté moratórium na komerčný lov veľrýb, ktoré vyhlásila IWC, a aby stiahol svoje výhrady v rámci CITES v súvislosti s týmito aj ďalšími morskými druhmi.

LICHTENŠTAJNSKÉ KNIEŽATSTVO

13. Vzťahy medzi EÚ a Lichtenštajnskom sú veľmi dobré a dynamické a od roku 2016 sa ďalej zintenzívnili. Rada oceňuje trvalú výbornú spoluprácu s Lichtenštajnskom v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje Dohoda o EHP a Schengenská dohoda, ako aj v ďalších oblastiach. Spolupráca sa prehĺbila v oblasti zahraničnej politiky.
14. Rada očakáva ďalšie prehĺbenie konštruktívnej spolupráce EÚ s Lichtenštajnskom, hlavne v rámci Organizácie Spojených národov, Rady Európy a OBSE, predovšetkým pokiaľ ide o záležitosti, ako je posilnenie právneho štátu, dodržiavanie ľudských práv, medzinárodné trestné súdnictvo, boj proti finančnej trestnej činnosti a praniu špinavých peňazí.
15. Rada s uspokojením berie na vedomie, že Lichtenštajnsko poskytuje svoje rozsiahle skúsenosti v rámci EHS a iných dohôd EÚ s ďalšími západoeurópskymi malými krajinami.
16. Účasť Lichtenštajnska na automatickej výmene informácií o daňových záležitostiach, keďže Lichtenštajnsko je medzi prvými štátmi, ktoré spoločný štandard oznamovania prijali a informácie si vymieňa už od septembra 2017, je veľmi vítaným príspevkom k zásadným globálnym zmenám, ku ktorým došlo v posledných rokoch v oblasti daňovej transparentnosti.
17. Rada víta konštruktívnu, transparentnú a otvorenú spoluprácu s Lichtenštajnskom s cieľom zabezpečiť uplatňovanie zásad a všetkých kritérií kódexu správania EÚ pri zdaňovaní podnikov. V tomto smere víta predovšetkým rýchle ukončenie legislatívneho procesu v roku 2018 v súvislosti so záležitosťami, ktoré identifikovala skupina EÚ pre kódex správania. Dosiahnutý pokrok uznala Rada ECOFIN 2. októbra 2018.

NÓRSKE KRÁĽOVSTVO

18. Nórsko je pre EÚ blízkym a dlhodobým partnerom. EÚ a Nórsko spolupracujú pri riešení mnohých spoločných výziev, ako sú zmena klímy, migrácia a ochrana našich občanov. V priebehu posledných dvoch rokov boli celkové vzťahy naďalej výborné. Rada víta stratégiu pre spoluprácu s EÚ (2018 – 2021), ktorú nórska vláda prijala 9. mája tohto roku.
19. Rada víta trvalú intenzívnu spoluprácu s Nórskom v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) a spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) a potvrdzuje odhodlanie EÚ ďalej túto spoluprácu prehĺbovať. Nórsko v posledných rokoch poskytlo viditeľné príspevky do SBOP vrátane účasti na niekoľkých misiách pod vedením EÚ. Spolupráca medzi EÚ a Nórskom sa zakladá na spoločných hodnotách, a to konkrétne dodržiavaní ľudských práv a demokratických zásad, a jej rozsah siaha až po mediáciu, budovanie mieru a medzinárodnú agendu pre rozvoj.
20. EÚ a Nórsko majú rovnaký silný zmysel pre zodpovednosť voči našim občanom, nášmu životnému prostrediu a našim budúcim generáciám. Rada víta jednoznačnú vôľu Nórska naďalej byť hnacím motorom medzinárodnej spolupráce v oblasti klímy a pracovať na splnení parížskych záväzkov, a to spoločne s EÚ.
21. Rada víta arktickú stratégiu Nórska z marca 2017, v ktorej sa stanovuje vízia Nórska pre bezpečný, inovačný a udržateľný ďaleký sever, ako aj politiky na dosiahnutie tejto vízie. Rada osobitne víta trvalú podporu zo strany Nórska, pokiaľ ide o angažovanosť EÚ v Arktíde, a to aj v kontexte Arktického fóra zainteresovaných strán, aj pokiaľ ide o získanie štatútu pozorovateľa v Arktickej rade pre EÚ. EÚ a Nórsko sú tiež kľúčovými partnermi pri riešení záležitostí týkajúcich sa oceánov na globálnej aj regionálnej úrovni. Úzka spolupráca prebieha v oblastiach rybníctva a námorných záležitostí, výskumu a inovácie, vzdelávania, kultúry a v mnohých ďalších oblastiach.

22. Nórsko je naďalej kľúčovým dodávateľom ropy a plynu do EÚ, ale je aj blízkym partnerom pri rozvoji ďalších zdrojov energie. Naša úzka spolupráca má naďalej kľúčový význam pre energetickú bezpečnosť EÚ a ciele energetickej únie.
23. Rada víta podpísanie Dohody medzi EÚ a Nórskeym kráľovstvom o administratívnej spolupráci, boji proti podvodom a vymáhaní pohľadávok v oblasti dane z pridanej hodnoty 6. februára 2018.
24. Rada uznáva dôležitosť Nórska ako jedného z hlavných obchodných partnerov EÚ a víta Dohodu medzi Nórskom a EÚ o dodatočných obchodných preferenciách v oblasti základných poľnohospodárskych produktov, ktorá nadobudla platnosť 1. októbra 2018. Rada dôrazne opakuje výzvu, aby sa Nórsko prioritne a bezodkladne aktívne zapojilo do konštruktívneho rokovacieho procesu o liberalizácii obchodu so spracovanými poľnohospodárskymi produktmi v rámci protokolu č. 3 článku 2 ods. 2 a článku 6 Dohody o EHP. Rada tiež vyzýva Nórsko, aby obnovilo rokovania o ochrane geografických označení, ktoré sú dôležitým prvkom medzinárodného obchodu s poľnohospodárskymi produktmi a potravinami.
25. Rada opätovne potvrdzuje svoju silnú podporu zachovaniu medzinárodne dohodnutého moratória na komerčný lov veľrýb, ktoré vyhlásila Medzinárodná veľrybárska komisia, a zaradeniu veľrybotvarých cicavcov a iných morských druhov do rámca Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi (CITES). Naliehavo preto vyzýva Nórsko, aby prestalo prideliť kvóty na lov veľrýb, dodržiavalo medzinárodne dohodnuté moratórium na komerčný lov veľrýb v rámci IWC a stiahlo svoje výhrady v rámci dohovoru CITES v súvislosti s týmito a ďalšími morskými druhmi.

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY PRIESTOR

26. Rada konštatuje, že Dohoda o EHP naďalej fungovala uspokojivým spôsobom. Rada víta začlenenie niekoľkých veľmi dôležitých právnych predpisov do Dohody o EHP v priebehu posledných dvoch rokov, ako je nariadenie o liekoch na pediatrické použitie, balík o ekologickej výrobe a všeobecné nariadenie o ochrane údajov. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov predstavuje najdôležitejšiu reformu v oblasti ochrany údajov za posledných 20 rokov. Rada vyzýva, aby sa zvýšilo úsilie v záujme urýchleného vykonania zostávajúcich právnych predpisov, ako je tretí energetický balík, smernica o bezpečnosti na mori, tretia smernica o poštových službách a právne predpisy v oblasti geneticky modifikovaných organizmov a boja proti praniu špinavých peňazí.
27. Napriek tomu, že viac ako polovica právnych aktov EÚ, ktoré zatiaľ neboli začlenené, patrí do oblasti finančných služieb, Rada berie na vedomie, že úsilie v tejto oblasti sa zvýšilo a že sa v posledných mesiacoch začlenilo niekoľko kľúčových aktov. Rada v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje, že zásady homogenity a právnej istoty sú zárukou účinnosti, udržateľnosti a v konečnom dôsledku aj dôveryhodnosti vnútorného trhu, a preto sa nimi vo vzťahu k fungovaniu Dohody o EHP musí naďalej riadiť činnosť všetkých strán.
28. Rada víta príspevok Islandu, Lichtenštajnska a Nórska k znižovaniu sociálnych a hospodárskych nerovností v rámci EHP v období 2014 – 2021 prostredníctvom mechanizmu EHP a nórskeho finančného mechanizmu. Tento príspevok je prínosom pre celý EHP.
29. Rada víta pokrok v rokovaní o memorande o porozumení na finančné obdobie 2014 – 2021 a jeho podpísanie s väčšinou prijímajúcich krajín. Rada očakáva rýchle vypracovanie, schválenie a vykonávanie všetkých programov, čo bude mať v praxi pozitívny vplyv vo všetkých plánovaných prioritných sektoroch. Zdôrazniť by sa mala predovšetkým podpora slobodnej a dynamickej občianskej spoločnosti v EHP.

30. Rada poukazuje na to, že v článku 19 Dohody o EHP sa ustanovuje, že zmluvné strany by mali naďalej vyvíjať úsilie o dosiahnutie postupnej liberalizácie obchodu s poľnohospodárskymi produktmi a na tento účel by mali v dvojročných intervaloch vykonať revíziu podmienok obchodu s poľnohospodárskymi produktmi, aby sa mohli preskúmať prípadné koncesie.
31. Vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ otvára dôležité otázky aj pre štáty EHP EZVO. Rada zdôrazňuje, že je dôležité chrániť Dohodu o EHP a zabezpečiť, aby naďalej dobre fungoval homogénny EHP a zachovala sa integrita vnútorného trhu. Intenzívny dialóg a kontinuálna výmena informácií, ktoré sa nadviazali medzi EÚ a štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, o rokovaní medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii v súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ, by sa mali zachovať a podľa potreby v posledných fázach procesu aj zintenzívniť.
32. EÚ a krajiny EHP potvrdili podporu Dohode o EHP pri mnohých príležitostiach. Rada s uspokojením berie na vedomie intenzívnejšie zameranie sa na verejnosť a komunikáciu s cieľom zvýšiť povedomie o dôležitosti Dohody o EHP pre napredovanie v hospodárskej integrácii medzi EÚ a štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, a pri ochrane našich spoločných záujmov.

ANDORRSKÉ KNIEŽATSTVO, MONACKÉ KNIEŽATSTVO A SANMARÍNSKA REPUBLIKA

33. Rada s upokojením konštatuje, že v posledných dvoch rokoch sa veľmi dobré vzťahy medzi EÚ a Andorrou, Monakom a San Marínom ďalej prehĺbovali. Charakterizovala ich predovšetkým intenzívnejšia komunikácia medzi EÚ a týmito tromi partnermi, ako aj pokrok v rokovaní vedených s cieľom uzatvoriť jednu alebo viacerých dohôd o pridružení (ďalej len „dohoda“).

34. Rada pripomína, že v dohode sa ustanovuje možnosť účasti Andorry, Monaka a San Marína na vnútornom trhu EÚ, ako aj možnosť spolupráce s EÚ v ďalších politických oblastiach. Rada s uspokojením berie na vedomie, že rokovania o tejto dohode, ktoré sa začali 18. marca 2015, teraz vstupujú do svojej rozhodujúcej fázy. Rada okrem iného víta pozitívny pokrok Andorry v tabakovom priemysle a nabáda všetky strany, aby naďalej aktívne vyvíjali úsilie o dosiahnutie rýchlej finalizácie týchto rokovaní, ktoré by v ideálnom prípade mali vyústiť do jedinej dohody s osobitnými protokolmi pre každú jednu z troch krajín a prílohami uvádzajúcimi *acquis*.
35. EÚ je plne odhodlaná a pripravená pracovať na tom, aby sa rokovania o rámci dohody uzatvorili do jari 2019. Rada si je vedomá toho, že rokovania o prevzatí relevantného *acquis* týmito tromi partnermi budú musieť pokračovať. Rada v tejto súvislosti nabáda Andorru, Monako a San Maríno, aby naďalej posilňovali svoje administratívne kapacity a usilovali sa o spoluprácu s partnermi vrátane členských štátov. Pomôže to zabezpečiť rýchle preberanie *acquis* počas rokovaní aj po ich skončení, ako aj efektívne riadenie, monitorovanie, vykonávanie a presadzovanie dohody všetkými zmluvnými stranami.
36. Rada poukazuje na to, že vysoký stupeň integrácie s Andorrou, Monakom a San Marínom, ktorý sa predpokladá v budúcej dohode, by sa mal okrem iného zakladať na spoločných hodnotách Andorry, Monaka, San Marína a zmlúv EÚ, štyroch slobodách vnútorného trhu a súvisiacich horizontálnych a sprievodných politikách, na vytvorení rovnakých podmienok, dobrej správe v daňových záležitostiach a na silnom a odolnom inštitucionálnom základe. Rada pripomína, že budúca dohoda by sa mala okrem toho zakladať na zachovaní dobrého fungovania a homogénosti vnútorného trhu a právnej istote, zohľadňujúc pritom osobitosti každej krajiny, ako aj ich konkrétnu situáciu v súlade s vyhlásením o článku 8 Zmluvy o Európskej únii.

37. Rada zdôrazňuje dôležitosť vytvorenia súdržného, účinného a efektívneho inštitucionálneho rámca na podporu dohody, ktorý by mal predovšetkým:
- a) zahŕňať fórum pre konzultácie medzi stranami, aby sa zabezpečilo dobré fungovanie a riadne vykonávanie dohody;
 - b) zabezpečovať dynamické preberanie *acquis* EÚ týmito tromi krajinami;
 - c) zabezpečovať jednotné uplatňovanie a jednotný výklad ustanovení dohody a
 - d) zahŕňať spravodlivý, účinný a efektívny mechanizmus riešenia sporov.
38. Rada podčiarkuje, že je dôležité, aby sa právne predpisy a postupy Andorry, Monaka a San Marína v oblasti práce a v oblasti sociálneho zabezpečenia prispôbovali normám EÚ a medzinárodným normám.
39. Rada víta úsilie, ktoré Andorra, Monako a San Maríno vyvíjajú s cieľom prispôsobiť svoje právne predpisy a postupy v daňovej oblasti normám EÚ a medzinárodnými normám. Rada konštatuje, že Globálne fórum OECD o transparentnosti a výmene informácií na daňové účely vyhlásilo v apríli 2018 Monako a v júli 2018 San Maríno za krajiny, ktoré sú „v súlade“ s medzinárodnou normou pre výmenu informácií na požiadanie.
40. Rada víta konštruktívny, transparentný a otvorený dialóg s Andorrou, Monakom a San Marínom s cieľom uplatňovať zásady a všetky kritériá kódexu správania EÚ pri zdaňovaní podnikov. V tejto súvislosti Rada pripomína, že na zasadnutí Rady ECOFIN 5. decembra 2017 sa zistilo, že Monako dosiahlo súlad s týmito zásadami a kritériami. Rada ďalej víta rýchle ukončenie legislatívneho procesu zo strany Andorry a San Marína na riešenie záležitostí, ktoré identifikovala skupina EÚ pre kódex správania (zdaňovanie podnikov), do konca roku 2018. Pokrok, ktorý dosiahli Andorra a San Maríno, uznala Rada ECOFIN 4. decembra 2018.
-